

**НАСТАВНО –НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Предмет: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у академско звање редовног професора, за ужу научну област Философија религије, теологија и религиозне студије на предметима: Историја религије I и Историја религије II.

Одлуком Наставно-научног вијећа Православног богословског факултета у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 559/20 од 24.08.2020., именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурсу, објављеном у дневном листу “Глас Српске“ од 29.07.2020. године, за избор у академско звање **редовног професора**, Философија религије, теологија и религиозне студије (ужа образовна област: религија, предмети: Историја религије I и Историја религије II)

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије ¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
1. проф. др Мирко Сајловић, председник Научна област: хуманистичке науке Научно поље: теологија Ужа научна област: историјско-теолошке науке Датум избора у звање: 30.11. 2017. Универзитет у Источном Сарајеву Православни богословски факултет
2. проф. др Александар Лома, члан Научна област: хуманистичке науке Научно поље: Историја религије Ужа научна област: Класични филолог – индоеврописта, етимолог, ономатичар Датум избора у звање: 20.08.2001. Универзитет у Београду Филозофски факултет
3. др Мирко Томасовић, редовни професор, члан Научна област: хуманистичке науке Научно поље: теологија Ужа научна област: библијске науке Датум избора у звање: 25.11.2010. Универзитет у Источном Сарајеву Православни богословски факултет

¹Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из уже научне/умјетничке за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високо школској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

На претходно наведени конкурс пријавио се један кандидат:

1. др Срђан Симић, ванр. проф.

2². _____

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући прописане чланове³ 77., 78. и 87. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16), чланове 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5., 6., 37., 38. и 39⁴. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатаима за изборе у звања, Наставно-научном вијећу Православног богословског факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси слиједећи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
Одлука Наставно-научног вијећа Православног богословског факултета у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 404/20, од 25.06.2020. године
Дневни лист, датум објаве конкурса
“Глас Српске“ од 29.07.2020. године
Број кандидата који се бира
Један (1)
Звање и назив уже научне/умјетничке области, уже образовне области за коју је конкурс расписан, списак предмета
Философија религије, теологија и религиозне студије (ужа образовна област: религија, предмети: Историја религије I и Историја религије II)
Број пријављених кандидата
Један (1)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

ПРВИ КАНДИДАТ

² Навести свепријављене кандидате (име, имеједногродитеља, презиме).

³ У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 77. или 78. или 87.

⁴ У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 37. или 38. или 39.

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ
Име (име једног родитеља) и презиме
Срђан (Прибислав) Симић
Датум и место рођења
13. 09. 1970., Београд
Установе у којима је кандидат био запослен
Православни богословски факултет Универзитета у Београду Православни богословски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
Звања/радна мјеста асистент Богословског факултета Српске православне цркве у Београду (1997-2006) доцент на предмету Историја религије I и Историја религије II на Православном богословском факултету Свети Василије Острошки у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву; изабран 13.05.2009. ванредни професор на предмету Историја религије I и Историја религије II на Православном богословском факултету Свети Василије Острошки у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву; изабран 22.01.2015.
Научна област: Филозофија религије, теологија и религиозне студије
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима
Центар за емпиријска истраживања религије (CEIR), Нови Сад Института за верска и национална питања, Патра (Грчка)
2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Богословски факултет Српске православне цркве у Београду, 1989/1990-1994. године
Назив студијског програма, излазног модула
Основне студије богословља, општи смер
Просјечна оцјена током студија ⁵ , стечени академски назив
8,53
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка

⁵ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

Богословски факултет Српске православне цркве, Старокатолички Универзитет у Берну, Швајцарска (1995) и Карл Францес Универзитет у Грацу, Аустрија (1998-1999/2001)
Назив студијског програма, излазног модула Богословско–филозофске науке и исламске науке
Магистарске студије Магистар богословско-филозофских наука
Просјечна оцјена током студија, стечени академски назив
Са највишом похвалом
Наслов магистарског рада
Учење Корана о Исусу Христу; 27. 06.2001.
Ужа научна област:
Филозофија религије, теологија и религиозне студије
Докторат/студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Филолошки факултет Универзитета у Београду; 23.05.2008.
Наслов докторске дисертације
Библијски и апокрифни текстови у Курану
Ужа научна област
Филозофија религије, теологија и религиозне студије
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
<p>- 13.05.2009 изабран у звање доцента за ужу научну област Историја религије на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву.</p> <p>- 22.01.2015. изабран у звање ванредног професора за ужу научну област Историја религије на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву.</p>
3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА
Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора
<p>Монографије:</p> <p>- <i>Учење Корана о Исусу Христу</i>, Богословски факултет СПЦ, Београд 2002.</p> <p>- <i>Библијски и апокрифни текстови у Курану</i> (докторска дисертација, издавач Висока школа СПЦ за уметност и конзервацију), Београд 2010.</p> <p>- <i>Ислам као религија и култура</i> (издавач: Православни богословски факултет «Свети Василије Острошки» у Фочи), Фоча 2014.</p> <p>Радови:</p> <p>- <i>Коран о Господу Исусу Христу</i> (Богословље, св. 1 и 2), Београд 1999, стр. 129-139</p>

- *Спор византинца са исламом* (Богословље, св. 2), Београд 2002, стр. 47-68.
- *Сличности између хришћанства и ислама* (НУР, Часопис за културу и исламске теме, бр.35), Београд 2002, стр. 5-11.
- *Курански шестоднев* (Религија и толеранција, Часопис центра за емпиријска истраживања религије, бр. 8), Нови Сад 2007, стр. 67-74.
- *Утицај раног хришћанства на ислам* (Религија и толеранција, Часопис центра за емпиријска истраживања религије, бр. 10), Нови Сад 2008, стр. 83-92.
- *Шизме у исламу* (Религија и толеранција, Часопис центра за емпиријска истраживања религије, бр. 11), Нови Сад 2009, стр. 107-137.
- *Средњовековна византијска књижевност о исламу* (Часопис за теолошко-филозофска питања Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, бр. 9, г. 9), Фоча 2010, стр. 86-102.
- *Исламска мистика* (Религија и толеранција, Часопис центра за емпиријска истраживања религије, бр. 13), Нови Сад 2010, стр. 89-109.
- *Мултикултуралност ислама* (Часопис: Дискурси, друштво, религија и култура, бр. 2, г. 1.), Сарајево 2011, стр. 153-169.
- *Стварање и васкрсење у Курану* (Религија и толеранција, Часопис центра за емпиријска истраживања религије, бр. 15), Нови Сад 2011, стр. 53-68.
- *Утицај исламске цивилизације на материјалну и духовну културу балканских народа* (Годишњак, Часопис Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, г. 10, бр. 11), Фоча 2011, стр. 121-135.
- *Јудео-хришћанске заједнице на Арабљанском полуострву пре појаве Мухамеда*, (Годишњак, Часопис Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, г. 11, бр. 11), Фоча 2012, стр. 99-111.

Радови послје последњег избора/реизбора⁶

Монографије:

1. *Историја религије*, књига прва, (уџбеник у издању Хришћанске мисли и Православног богословског факултета Свети Василије Острошки у Фочи, Београд 2018. Рецензенти: академик др А. Лома, проф. Филозофског факултета Универзитета у Београду, др. Анђелка Митровић, проф. Филолошког факултета Универзитета у Београду и др. Драган Протић, проф. Богословског факултета Универзитета у Београду. Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд (ISBN 978-86-6337-026-5 (ХМ))

Монографија др Срђана Симића *Историја религије, књига прва*, подељена је на осам главних тематских целина. У првом поглављу подељеном на два дела: *Месопотамија* и *Религија Асираца и Урарту* дате су неопходне историјске компоненте истраживања, приступ и методологија, а у другом анализа историјско-културног и религијског наслеђа Старог века. Најобимнији део рада поред историјског увода чине

⁶ Навести кратак приказ радова и књига (научнихкњига, монографија или универзитетскихуџбеника) релевантних за избор кандидата у академскозвање.

епохални изуми сумерске културе и цивилизације као што су: први градови у Дворечју, прве религијске политеистичке традиције, први изуми нотације, најпре слоговно писмо, потом и касније клинасто писмо, прве религијске представе о астралним божанствима чији је култ утицао на пројекцију космогонијских начела: живота и смрти, царства неба и земље и подземнога света. С друге стране, становници Међуречја, тежили су у својим митовима, да дефинишу појам „нуминозног и светог“, као месту вечног живота - „бесмртности“, или сусрета човека с Богом. Чувени митови о стварању света и човека „Енума елиш“ и „еп о Гилгамешу“ о томе нам сведоче али се не могу поредити са монументалним библијским шестодневом у коме доминира Богочовечанска реч. У другом поглављу рада, следи *Религија Хетита и Хананаца* коју карактеристише семитски политеизам и фетишизам, јављају се и прве религијске иницијације, молитве, као и нова синкретистичка божанства и митови. На врху пантеона јавља се неделатно божанство *Ел*, Створитељ Универзума који је, ипак, немоћан пред богом Балом, сином Дагоновим, који је био бог олује. Познати су подигнути храмови њему у част, чији су се посвећеници бавили култом некромантије, најпре оргастичком гозбом, потом и екстирпацијом. Особито су, од стране старозаветних пророка, оштро прекоравани за крвна и људска жртвоприношења. У трећем поглављу које носи назив *Религија старог Египта* доминира идеја монотеизма која се први пут појавила у историји човечанства у XIV веку пре Христа и она се везује за име фараона-реформатора Аменхотепа IV који је јавно прокламовао идеју о слављењу једног бога *Атона*. Чувена *Египатска књига мртвих* служила је као некролог за мртве у којима је упадљиво фигурирање Озириса над покојником али уз употребу одређених „чини“ које би богове натерали на добротина. Само је фараон због свог божанског статуса сматран „бесмртним“, попут сунчевог диска, јер он вечно влада. Четврто поглавље описује религију *старог Ирана* која се по карактеру знатно разликује од религијских система старе Месопотамије. Посебну пажњу привлачи гностички маздеизам настао у VII веку пре Христа коју су Персијанци обогатили новим етичким елементима и представама дуализма. Заратустрина реформа се састојала у укидању култа и вере у аријска божанства и наметањем космичког начела у постојање добра и зла. У петом поглављу под насловом *Религија Индоаријаца* говори се о космологијама које су присутне у *Ригведама* и оне су у супротности од иранских ахура и дева. Ведска космогонија *Пурушасукта* је еквивалент браманском *Пурусу*. Брамнанске жртве имале су космогонијску и есхатолошку димензију јер су вршиле процес реинтеграције Праџапатија, чиме се веровало да жрец постиже, стање *agnihotra*, јер у *Шатанатхибрамани* се тврди: „Сунце не би изашло када свештеник у зору не би приносио понуде у виду ватре“. Хиндуистичка епска књижевност *Махабхарата* и *Рамајана* истиче бога Кришну аватара бога Вишнуа који је Арцуну понудио пут „карма јоге“ као средство достизања „јединства духа са богом“. *Рамајана* наглашава улогу бога Раме који се идентификовао са Вишнуовим седмим аватаром, који је будизму признат и интерпретиран као Будина душа. У шестом поглављу под насловом *Будизам* излаже се митолошка тенденција да се Буда претвори у прототип „Божанског човека“ у складу са индијском традицијом. Одбацује се браманска теорија „сопства“, као непромењив елемент људског састава, и тежи се достизању стања

„архата“ а самим тим и крајњем циљу *махапаринирвани* тј. потпуној нирвани. У седмом и осмом поглављу излаже се *Религија старе Кине и Јапана* у којима је присутан огроман комплекс синкретистичког веровања. Специфичност кинеског пантеона лежи у чињеници да већина кинеских богова није божанског, већ људског порекла, и да богови као такви, нису незамењиви. У митовима се често сусрећу будистичка божанства, са другачијим именом, док су најзаступљенија таоистичка божанства која су већином деификована. У Јапану шинто, као пут камија, сматран је појавом „духа“ или „силе“ који има своју природу. Та универзална природа може се сматрати и „духом“ неког предмета или места, елемента или појаве. Стога је за камије сматрано да могу штитити како појединце, тако и породице па чак и земљу.

2. *Историја религије*, књига друга, (учбеник у издању Хришћанске мисли и Православног богословског факултета Свети Василије Острошки у Фочи, Београд 2020. Рецензенти: академик др А. Лома, проф. Филозофског факултета Универзитета у Београду, др. Анђелка Митровић, проф. Филолошког факултета Универзитета у Београду и др. Драган Протић, проф. Богословског факултета Универзитета у Београду. Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд (ISBN 978-86-6337-031-9 (ХМ)).

Монографија *Историја религије, књига друга* подељена је на седам већих поглавља. Прво и друго поглавље обрађује *Религије старе Грчке и Рима* у којима се говори о конституивним елементима претхеленске уметности и културе као изворишту европске цивилизације која обухвата: минојски, микенски и спартански период када и долази до формирања старогрчке религије. Микенски натписи из 15. и 13. века пре Христа, потврђују богове старогрчког пантеона, док се старогрчки алфавет, линеар Б, с пропашћу микенског света поново јавља у 8. веку пре Христа у Микени и Атини што нам сведочи о једнообразности грчког језика. На почетку те писмености сачувана су два епа: „Илијада и Одисеја“, као религијско-историјски споменик. Религија старог Рима се може схватити и као конзумент грчког мита, што се нарочито може уочити колонизацијом Грка на обале Италије које су насељавали Етрурци, који су брзо усвојили грчку писменост и културу. Слично као и код Хетита мноштво елемената индоевропске културе се сачувало у римским обредима. Трипартитни римски богови се налазе под етрурском симбиозом коју многи научници сматрају заменом за увезени грчки пантеон богова. У трећем поглављу говори се о *Религији Келта и Германа* који се сматрају носиоцима „халштатске културе“ а који су задржали поделу друштва и света на сталеже који су остали присутни и у ведској Индији. Таква подела друштва као келтско-германска била је носећи супстрат у Енглеској и Француској за формирање сталежа европског друштва. У четвртом поглављу говори се о *Религији Старих Словена*, уз истраживање старе словенске и српске религије. Већина словенских божанстава прати индоевропску структуру разних наречја јер се на језику темељи и сам појам индоевропског заједништва. Иако су Словени били под утицајем Иранаца и Германа утврђено је да постоји етнолингвистичка издиференцираност која се у великој мери подудара. То се нарочито види у словенском речнику везаном за митологију и религију. Исто тако о

томе нам сведочи и изражена словенска полидоксија присутна у анимистичким веровањима, која су се везала, за касније погледе о трансцендентности душе и о способности метаморфозе натприродних бића у териоморна божанства. Таква религијска синтеза постојала је и код Германа, Келта, Грка, Римљана и Индоаријаца. У петом поглављу говори се о *Новојудејству* с чијом историјом се слажу и библијски извештаји. Описани су важнији догађаји из јеврејске историје и древне Палестине: као излазак из Египта, пут ка Синају, проналаску алфабетског писма, распоред дванаест племена, стварање уједињеног јеврејског царства, подела на израилско и јудејско, египатско-сиријско ропство. Особито је дата детаљна анализа религиозних књига, у којима се обухвата читава култура јудејског народа, од вавилонског егзила па све до 6. века после Христа. Због специфичних историјских околности настала су и два писана *Талмуда* „Јерушалми“ и „Вавли“, као и други религијски текстови „Шулхан Арух“, „Зохар“, и „Кабала“ који прате разне покрете и појаву тзв. „*Месијанских личности*“. У шестом поглављу обрађена је *Религија Астека и Маја* који су најважнији представници прехиспаничке културе уз изградњу велелепних градова и храмова, са познатом „авенијом мртвих“ и са крволочним божанствима које су митолошки повезивали са еволуираним боговима вегетеријанске културе. У седмом поглављу обрађене су племенске *Религије Африке и Аустралије* које предствају сажету ознаку за традиционалне религије тамнопутог становништва и аустролида који су развили цивилизацију ловаца-сакупљача и гонича дивљих животиња. Присутан је шаманизам са техникама „иницијација“, тотемизам као и племенска дуалистичка веровања.

Студије објављене у стручним часописима:

1. *Globalisierung des Islams*, (ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ - научни часопис постдипломских студија Факултета хуманистичких наука, Грчки отворени универзитет у Патри, том. 5), Патра 2014, стр. 266-284.

Аутор у овој студији одговара на питање зашто су 19. и 20. век у нововековној и савременој историји ислама најдинамичнији и најкреативнији не само у већинским исламским државама у Африци, Средњем истоку и Азији, него и у мањинским муслиманским заједницама у Европи и у Сједињеним Америчким Државама. Према аутору, разлози су изузев политичких, економских, демографских и социјалних свакако културолошког и верског сижеа у којима су све више уочљивији кризни „судари цивилизација“, актуализујући при том старе вишевековне проблеме почевши од европског колонијализма и империјализма, политичког глобализма, верског традиционализма, секуларизма и фундаментализма. Сумирајући, по аутору, разлози су троструки: традиционални, реформистички и неопундаменталистички. Осећај дезинтеграције „заједнице верника“ током 17. и 18. в. довео је до разних покрета за обнову вере (вахабитски, махдијевски, фуланитски, падријски и др.) широм муслиманског света. Суочени са европском доминацијом заснованој на технологији и оружју, неки исламозлози су закључили да су једине праве реакције оне које је одабрао муслимански веровесник Мухамед, кад се суочио са супротстављањем и одбацивањем,

примењујући борбу (*џихад*) за одбрану вере и емиграцију (*џиџру*). Супротно њима реформисти су покушали да на изазове технолошке савремености понуде новију интерпретацију ислама у складу с потребама новог доба, желећи да „свети закон“ (*џериџат*) ускладе са лаичким и секуларним потребама доминантног Запада. Али, за исламске фундаменталисте муслиманско друштво нигде, па ни у самој Турској, није постало суштински секуларно, па ни демократско, јер је ислам и политички и идеолошки истовремено настао и као религија и као држава. Сходно таквим погледима неоријенталистичке провенијенције на религијску културу ислама, не потцењујући огромни информативни допринос солидне публицистике, аутор закључује да се ислам као вера тешко може демократизовати и секуларизовати јер се све одлуке у исламу изводе из *Курана* и *хадиса* али и из схватња да је *џериџат* на „исламски начин демократичан“.

2. *Ислам као идеологија* (Религија и толеранција, Часопис Центра за емпиријска истраживања религије, бр. 23 јануар-јун), Нови Сад 2015, стр. 59-73.

У овој студији аутор на оригиналан начин објашњава разноликост друштвено-политичког и социолошког уређење исламских држава у којима је вера била и остала основни извор религијског и културолошког идентитета муслиманског етникума, а самим тим и значајан чинилац у друштвено-политичким односима. У формирању ислама као политичке идеологије једна од најважнијих верских идеја било је учење о исламу као „урођеном знању“ (*илм*), затим опонашању првих Мухамедових следбеника (*теџидид*) и „самосталном тражењу“ (*реј*) нових сазнања заснованих на рационалном тумачењу изворних начела ислама утемељених на *Курану* и *суни*. На основу грађе садржане у овим текстуалним изворима ислама, извођени су сви теолошко-морални и верско правни закључци, ставови, прописи и одлуке којима су, у збиру формиран и кодификовани исламска јуриспруденција (*фикх*) као конкретизација светог закона, *џериџата*, и дидактичко-апологетска теологија (*келам*). Све ове одлуке у исламу изводе се из институције засновене на *џитихаду* (самосталном закључивању), *џими* (консензусу) и *џури* (саветовању). Постоји и *кијас* (закључивање по аналогији) који је дозвољавао примену људског разумског расуђивања о некој новој ситуацији или поступку, користећи се раније утврђеним ставом о сличној ситуацији или поступку, о чему обавезно мора постојати текстуална потврда. Током 19. века јачао је захтев за обнову вере тј. „отварање врата“ (*џитихад*) у коме су сви реформистички покрети предочили реafirмацију *муитехида* покушавајући да кроз секуларизацију бране идеје „рационалног ислама“. За разлику од Туниса и Индије, током 20. века, под утицајем либерализма, национализма и социјализма долази у Судану, Сирији, Ираку и Ирану до фундаментализације ислама с паролом „популустичке теологије ослобођења“ која је и допринела развоју политичко-војних партија попут: *Исламског џихада* и *Хизболаха*.

3. *Исламизација Балкана*, (ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ - научни часопис постдипломских студија Факултета хуманистичких наука, Грчки отворени универзитет у Патри, том. 6), 2016, стр. 503-521.

Феноменом исламизације на Балкану који је присутан у савременој социо-културолошкој историји балканских народа чија се специфичност јасније уобличава у постосманском периоду кроз феномен „двоверства“ и „криптохришћанства“ јесте основна тема којом се аутор бави у овом раду. Самосвојност балканског ислама указује нам, осим верске конверзије, и на асимилацију османске науке и културе у: уметности, архитектури, оријенталној књижевности и у социо-етнолошким наукама. Османска култура становања остала је приметна у градском, или варошком, начину живота, која се манифестовала како, у ношњи тако и у накиту и начину припремања оријенталних јела, док је њихов утицај у селима остао незнатан. Исто тако феномен исламизације у својој етногенези није текао само миграцијом него и колонизацијом Туркмена из Анадолије и Јарука из Мале Азије о чему нам најбоље сведоче словенска презимена нововераца, који кријући (средње) име оца, добијају нова еуфеминистичка имена као нпр. Абдулах. Циљ Османлија, по атору, је био да се смањи хришћански утицај и да лична имена конвертита постану део опште антропонимије. Исто тако, у тефтерима (Başbakanlık Arşivi), сачувани су нека од сведочанстава која говоре о тзв. „двоверцима“ према којима су некадашњи хришћани који су прешли у ислам и даље практиковали источне црквене обреде и грчки језик, али да су се у свакодневном говору служили јерменским језиком. О религијском синкретизму, на нашем простору, сведоче нам нпр. ношеће Часног крста Св. Јована Владимира на Румију где учешће узимају и муслимани, поштовање од стране муслимана неке од православних светиња као што су: Високи Дечани, Св. Наум, Зочиште, Острог и капела Св. Петке на Калемегдану. Разматран са ширег аспекта феномен исламизације на Балкану аутор у раду указује да феномен балканског ислама не треба искључиво повезивати са Османлијама него и са делимичним утицајем Арабљана и њиховим предањем о куранским верским прописима.

4. *Хришћанство и ислам данас* (Религија и толеранција, Часопис Центра за емпиријска истраживања религије, Јануар-Јун бр. 25), Нови Сад 2016, стр. 39-51.

Аутор у овом раду указује на три суштинска догматска навода *Курана* по којој се Јевреји, хришћани и Сабејци стереотипно називају „људима или народима Књиге“. Прва важна догматска тачка исламског вероисповедања је да је исламски Алах одвајкада људима слао пророке (*неби*) и посланике (*ресул*) с фрагментарним порукама истинске вере да их подсети на „Споразум из правечности“ (*мисак*) када су људи још пре стварања света и човека изrekli речи куранског *тевхида* и потврдили веру о постојању само једног и јединственог Бога. Друга важна исходишна тачка исламске вере је позивање на хришћански култ вере у „Бога оца Аврама, Исака и Јакова“, у коме се отац Аврам наводи као „пријатељ Божији“ (сура 4, 125) који није само узор за Мухамеда него је и „узор у вери“ (сура 2, 124). Трећа круцијална тачка исламског ерминевтичког вероисповедања је призив Арабљанима од стране веровесника да је овај свет створен ни из чега и да предстоји, неверницима, долазећи гнев али и Судњи дан. Истовремено Мухамед је, по дубоком исламском веровању, и доносилац једне радосне и спасоносне вести изложене у *Курану* коју су, по његовој тврдњи, Јевреји и

хришћани својим нејединством и погрешним верским учењем искварили (*тахриф*). По аутору, то је једно од могућих објашњења зашто *Куран* квалификује Јевреје али и хришћане као „фалсификаторе Писма“ и зашто исламска традиција експлицитно верује да је Мухамедов задатак био да као последњи међу свим пророцима и посланицима прво Арабљанима, затим и свим другим народима саопшти истину у коју „не може бити сумње“. Дакле, *Куран* за муслиманског верника није продукт људског дела, настао као писана реч људска, већ представља даљу предају Речи Божије која је утекстовљена (*мусхаф*) у материјализованом облику као „Књига од вечности“- *Куран*. У закључку аутор указује на исламски покушај тумачења да оно што у хришћанству одговара оваплоћењу Речи Божије у савршеној Богочовечанској личности Господа Христа, то се у исламу испољава у облику Књиге - *Курана*, те да је ислам на тај начин тежио да успостави на један концептуалан начин (преко пророка) везивну линију аврамовског верског континуитета с двома претходним монотеистичким религијама. Исто тако напомиње да муслимани тврдо верују и поштују Мухамеда не као Бога, већ као „носиоца последње Објаве“ који је људима, посредством арханђела Гаврила, саопштио Реч Божију.

5. *Исламско и хришћанско схватање слободе* (Зборник радова: Лица и наличја друштвене и личне слободе, Центар за емпиријска истраживања религије), Нови Сад 2017, стр. 177-189.

У овом раду аутор наводи дијаметрално и суштински супротстављене основе исламске и хришћанске догматике и анропологије. Мисао да је Бог створио човека „по свом обличју“ лику или образу Божијем у *Курану* се нигде не спомиње. *Куран* само говори да је човек створен да буде представник или „намесник Божији“ (*chalifa Allah*) на земљи и то зато да би могао да „оствари вољу свог налогодавца“. Супротно *Курану* у *Светом писму Старог завета* присутан је антопоморфизам библијског откривења и богојављања који јесте антропоморфизам отелотворења и очовечења Бога у Личности Господа Христа. Овде је неопходно поменути, да по учењу Цркве и Светих отаца, можемо говорити о претпостављању Исуса Христа и пре Његовог Очовечења као Сина и Логоса Божијега на основу идентичности и истоветности Ипостаси тј. Личности. Ово претпостојање Христово предсказивано је често у *Старом завету* јер о Њему говоре сва пророштва, обећања и ишчекивања. Дакле, Христос је истински Бог открочења, творац света и човека, промишљања и спасења света. Он је икона Божија по којој је и саздан човек и све старозаветне теофаније пројављују делање Логоса и Сина Божијега, а истовремено и најављују припрему за Његово оваплоћење. Друга важна разлика између куранског и библијског схватања људске слободе је то што је по *Курану* човек „роб Алахов“ а по *Св. Писму* човек је круна свега створенога који је створен да „заједничари са Богом“, који је једини извор живота и бесмртости. Трећа непремостива разлика је да је човек по *Курану* условљен априори нужношћу свог постојања као „роб Божији“ којем је унапред дато и одређено како да оствари свој однос са Богом кроз ритуалне верске дужности, док смо у хришћанству, сасвим супротно, сви призвани да будемо „синови Божији вером у Христа Исуса“ (уп. Гал. 3, 26-27), и који се сада и овде, не само есхатолошки него и историјски, пројављује у Цркви као Телу Христовом.

Аутор стручно указује на непремостиве разлике између исламског и хришћанског поимање слободе закључујући да никаква правила обредословља (*ибадет*), ни нужност постојања, ни номоцентрична философија живота не воде ка постављеном циљу спасења. Јединство нествореног Бога и створенога човека је плод слободе, њихове слободне синергије а не човекове „нужности или принуде“ заједничарења са Богом.

6. *Cultural history of Islam in the Balkans* (ΘΕΟΛΟΓΙΑ – теолошки научни часопис Светог синода Грчке православне цркве, том. 89, свеска 4.), Атина 2018, стр. 79-101.

Спецификум балканског ислама, који се може окарактерисати као својеврсни османски регионализам, по аутору није заснован само на једнообразном националном идентитету и балканској историјској условљеношћу, већ првенствено на сунитској вери која је била заснована на апсолутном поштовању *Курана*. За разлику од Иберијског и Апенинског полуострва (9-15.в.) исламско присуство је оставило делимично неизбрисиве трагове у културној морфологији Шпаније и јужне Италије кроз „маварску култура“ и декоративну керамику, али је једино и само на Балкану ислам остао жив и после повлачења Османлија. Феномен балканског ислама аутор образлаже тезом не само специфичношћу географског положаја, већ пре свега снажним османским културним наслеђем који је био прожет верским синкретизмом, развивши „специфични варијетет балканског ислама“, ханефитске верско правне школе. Улога Османлија на Балкану као мисионара исламске вере и културе имала је извесних сличности са цивилизацијом Арабљана (Маура) у Шпанији, поготово ако се узму у обзир чињенице да се из тих језика преузимају не само војнички и управни изрази него и предмети који означавају одразе једне више материјалне културе и уметности, која је по аутору, одраз мисионарско-харитативне делатности народних дервиша и суфија који су били најбољи мисионари ислама. Таква исламизација се најбрже развијала током 15. века у Босни и Херцеговини када се и јављају оријентализовани балкански градови, управни и трговачки центри. Исто тако правилно се уочава и војнички карактер османске државе која је уз верске прописе *Курана*, стварала било кроз верске институције или конвертите и нов друштвени сталеж на аскер и рају који су били поданици османског царства. Аутор компаративним методом успешно пореди и процес исламизације у Трапезунту, Бугарској и Албанији са нашим простором, анализирајући при том не само тзв. „двоверце“ и „криптохришћане“ него и „обострано поштовање народних светиња“. Таквом компарацијом али и анализом етнолошких веровања може се објаснити зашто су суфије према „људима или народима Књиге“ успешно вршили исламизацију прповедајући тзв. „народни ислам“, и то у местима где није било етапног насељавања муслимана. Исто тако, аутор не заобилази ни политичке миграције становништва током 17. и 18. века који су допринели стварању демографских и етничких промена становништва, нарочито на Космету, с циљем лакше и брже османске асимилације. Такво преображавање једних народа у друге, уз признавање вере али не и нације, уз вишедеценијско шеријатско васпитање у духу *Курана*, створили су дворске високе достојанственике који су представљали главну жилу куцавицу и стубове некада моћног Османског царства.

7. *Јудео-хришћанска и апокрифна предања у Курану* (Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 160), Београд 2018, стр. 334-349.

Аутор на оригиналан начин поткрепљује своју тврдњу да је ислам настао на Семитском истоку на темељима касноантичке Арабије са већ утврђеним политеистичким и синкретистичким култом који је био прожет разноликим веровањима и хетеродоксним учењима Јевреја и хришћанских групација монофизитског и несторијанског типа. Пресудан утицај на Мухамедову религијску свест и на обликовање *Курана* као Свете књиге ислама, одиграло је хришћанство сиријско-палестинског типа, као и нека апокрифна и мидрашка учења, која су била потпуно независна од ортодоксне теологије светога апостола Павла, као и од светоотачког учења Цркве, тако да је све то нашло кроз нови митски оквир свој одраз у *Курану*. На тај начин, може се објаснити, с једне стране, присуство неких јудео-хришћанских традиција у *Курану*, као и њихова критика хришћанског учења о оваплоћеном Логосу и Сину Божијем Господу Христу, а са друге стране, оспоравање јеврејског веровања да су они „изабрани народ Јахвеов“ који очекује скори долазак обећаног Месије, чије су присталице у *Курану*, стереотипно названи „људима или народима Књиге“. Кључна су три христолошка исказа у *Курану* који оспоравају савршену Богочовечанску личност Господа Христа: *Посланик Његов, Дух од Њега и Реч од Њега* (суре 4, 171; 3, 59) чиме се наговештава да Исус није Син Божији, који постоји од вечности, већ да је „створен“ у датом историјском тренутку. Апокрифни извори као и разна гностичка јеванђеља су такође присутна у *Курану* која оспоравају Христову крсну смрт, страдање и васкрсење описујући га као привидан догађај који се у стварности и није догодио. Сви ови описани христолошки фрагменти у *Курану* имају за циљ да покажу да су настали по узору на семитску сиријско-палестинску традицију и апокрифну књижевност која је, у великој мери, била заступљена у разним гностичким и јеретичким хришћанским учењима на Блиском истоку. Поткрепљење ових тврдњи аутор је нашао у наративним деловима *Курана*, који у значајним сегментима описује неке старозаветне и новозаветне догађаје, што нам говори о великом утицају на ислам „кривотвореног хришћанства плус јудаизам“.

8. *Грех и покајање у Курану* (Зборник радова: Опраштање и/или заборављење, Центар за емпијска истраживања религије), Нови Сад 2019, стр. 127-137.

Појам греха у *Курану* формулише се као одступање од религиозног и номоцентричног закона Божијег, када је преегзистентно човечанство кроз речи „мисака“, једном и засвагда потврдило вечни „Споразум“ између Творца и његове творевине (сура 7, 172).) Ово јављање Алаха људима, кроз речи *шехаде*, потврђено је кроз „првобитни споразум“ и сведочи о „јединствености Божијој“ (*tawhid*), и о исламској вери да Адам није само праотац човечанства, већ прималац и објавитељ првобитне објаве, тиме и једине праве вере. Уколико верник одступи од пута веровесника, спасење није могуће реализовати кроз лични и међусобни однос, јер је човеку унапред предестинацијом предодређено спасење или не. Стога и *Куран* разликује три категорије греха: *безазлене, велике грехе и тешке преступе*, који се по

аутору, сходно различитим верско-правним школама, могу опростити, осим у оспоравању једнобожије Алаховог. Таква духовна архитектоника *homo islamicusa* је срж целокупне исламске антропологије и догматике, у којој све зависи од „милосрђа Божијег“, у којој се истиче „Творчева промисао Божија“. Насупрот греху, постоји догматски појам *tawba* којим се означава покушај измирења с Богом кроз кајање и покајање. Он се надовезује и употпуњава с правним појмом *tu`amalāt*, као опхођење према ближњем, под условом да је у духу *шерџата*. Реч је како аутор правилно констатује о релативној а не апсолутној слободи човека која се у исламу реализује кроз номенцентрично вршење закона. Грех и покајање могу се сагледати и као верско-правни проблеми, јер природа Божија не може бити нарушена грехом, јер човек сам себи чини неправду. Зло је, дакле, све оно што Алах таквим одређује, што забрањује и проклиње, а добро, пак, оно што налаже, одобрава и препоручује.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Образовна дјелатност прије првог и/или /последњег избора/реизбора

Образовна делатност кандидата, започета након завршетка постдипломских студија у Београду, усавршавана је на специјалистичким студијама из области старооријенталних компаративистичких студија између ислама и хришћанства на Катедри за Историју религије на Карл Францес Универзитету у Грацу. Активно је учествовао на предавањима и пројектима за докторанде, три академска семестра у периоду од 1. 10. 1998. г. до 15. 01. 1999. године, код проф. др Карла Пренера. Након повратка у своју земљу пријавио је и одбранио је магистарску тезу: „Учење Корана о Исусу Христу“ на Богословском факултету СПЦ у Београду. Током јуна и јула 2002. године био је на субспецијалистичким студијама на Карл Францес Универзитет у Грацу ради прикупљања најновије научне грађе из области старооријенталних студија. Двосеместрални курс арапског језика похађао је на Катедри за арабистику Филолошког факултета у Београду 2005-2006. године код проф. др. Анђелке Митровић. Након завршетка студија пријавио је на истом факултету докторску дисертацију (2008.г.) насловљену „Библијски и апокрифни текстови у Курану“ и испит положио с највишим похвалама.

Од септембра 2009. године кандидат изводи наставу предмету Историја религије I и II на Православном богословском факултету Свети Василије Острошки у Фочи. У својству стручног консултанта и као члан испитне комисије учествовао је у изради и одбрани више дипломских и мастер радова. Учесник је на више научних скупова и конгреса везаних за интерактивни однос између хришћанства и ислама. Као изасланик СПЦ био је на исламском скупу 15. 11. 2011.г. у Бајракли џамији одржаног поводом прославе меншуре из 1868.г. Такође, као изасланик Патријарха Српског г. г. Иринеја учествовао је 23.03.2013.г. на међународном научном скупу на тему: *Вера, брак и грех* у медреси Бајракли џамије. Наредне 2014.г. (од 04. фебруара) учествовао је у цилусу предавања на тему: *Хришћанство и ислам* у задужбини Илије Коларца са рефератом: *Јудео-хришћанство и ислам; додирне тачке*.

Образовна дјелатност после последњег избора/реизбора

Навести све активности (уџбеници и друге образовне публикације, предмети на којима је кандидат ангажован, гостујућа настава, резултате анкете⁷, менторство⁸)

Кандидат ванредни професор др Срђан Симић предавач је на предмету Историја религије (1 и 2), на Православном богословском факултету Универзитета у Источном Сарајеву. После последњег избора у звање написао је два стручна уџбеника за предмет на коме предаје, осам стручних радова, више стручних рецензија, приказ једне стручне монографије и приређивач једне стручне монографије.

Реализовао сарадњу са Катедром за оријенталистику и Групом за арапски језик, књижевност и културу на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Током академске 2015/2016 и 2016/2017 одржао је као гостујући професор, студентима друге, треће и четврте године неколико запажених предавања на предметима Основи исламске цивилизације 1 и 2, као и Ислам и хришћанство 1 и 2.

Менторство:

Магистарски рад (бр. 523/13) Петра Јовановића, *Положај жене у исламу*, одбрањен 21.10. 2019. Ужа научна област: Историја религије.

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

**Чланства у комисијама докторских, магистарских и мастер радова:
Учешћа на међународним скуповима, семинарима, конгресима, предавањима,
реферати, сарадња са другим факултетима и релевантним институцијама у
области високог образовања:**

Навести учешће у НИ пројектима (одобрени и завршени: назив НИ пројекта са ознаком, период реализације, да ли је кандидат руководилац или учесник).

Остале стручне дјелатности

Менторство:

Магистарски рад (бр. 523/13) Петра Јовановића, *Положај жене у исламу*, одбрањен 21.10. 2019. Ужа научна област: Историја религије.

Чланства у комисијама докторских, магистарских и мастер радова:

⁷Као доказ о резултатима студентске анкете кандидат прилаже сопствене оцјене штампане из базе.

⁸Уколико постоје менторства (магистарски/мастер рад или докторска дисертација) навести име и презиме кандидата, факултет, ужу научну област рада.

Жељко Вујадиновић, *Верске конверзије код словенских народа на Балкану и њихове последице (15-20 век)*. Пријављена докторска теза 26.03.2018.г. (бр. 221/18). Ужа научна област: историјско-теолошке науке.

Јован Гардовић, *Америчка православна црква-историјски и црквено канонски аспект*. Магистарски рад (бр. 905/13). Ужа научна област: историјско-теолошке науке.

Данијел Михаић, *Српска Православна Црква између два светска рата 1918-1941*. Магистарски рад (бр. 328/13). Ужа научна област: историјско-теолошке науке.

Вук Милишић, *Меспотамски мит Енума Елиш и библијски наратив о стварању (Пост 1)*. Магистарски рад (бр. 193/17). Ужа научна област: библијске науке.

- Учесник међународног научног скупа „Die spirituellen Quellen des Islam”, 02.12. 2016. године, у организацији Института за религијска научна истраживања Универзитета у Грацу, Република Аустрија (Karl Franzens Universitytät Graz, University Graz, Institut für Religionswissenschaft).

- Реализовао сарадњу са Катедром за оријенталистику и Групом за арапски језик, књижевност и културу на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Током академске 2015/2016 и 2016/2017 одржао је као гостујући професор, студентима друге, треће и четврте године неколико запажених предавања на предметима Основи исламске цивилизације 1 и 2, као и Ислам и хришћанство 1 и 2.

Рецензије монографија:

Д. Протић, *Историја религије*, Београд 2014.

А. Прашчевић, *Дијалог између православних хришћана и муслимана на Балкану*, (на Енглеском језику) Београд 2020.

Рецензије научних чланака:

-Д. Петровић, *Епархијална организација аутокефалне српске цркве 1219. године*, Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019.

-М. Сајловић, *Сазревање аутокефалности Српске цркве*, Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019.

-Д. Перић, *Ортоксија и ортопраксија Светог Саве*, Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019.

-С. Милин, *Библијско утемељење мисије Светог Саве*, Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019.

-М. Павловић, *Ктиторска делатност Стефана Немање и њен значај у добијању Српске аутокефалије*, Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019.

- проф. др Дарко Ђого, *Негативна инклузија-једна стара (теолошка) парадигма и питање „признавања“ другог у међурелигијском дијалогу у Босни и Херцеговини“*; од 12.12.2018.

- мр Ведран Голијан, *Ислам и Запад: порекло и оправданост феномена исламофобије*; од 12.12.2018.

Приказ књиге:

- проф др Дарка Танасковића *Ислам: догма и живот* (Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 163, Београд 2019, стр. 295-299).

Приређивач издања:

- *800 година аутокефалности Српске православне цркве*: Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019, стр. 9-13.

Остале стручне делатности:

- Изасланик Његове Светости Патрајарха Српског Господина Иринеја на прослави „Ифтара“ у Бајракли џамији у Београду; 3.06.2019.

- Изасланик Његове Светости Патрајарха Српског Господина Иринеја са рефератом „Дијалог хришћана и муслимана“, на тему округлог стола „Мисија цркава и верских заједница и искустава рада на изградњи верске толеранције и суживота у Србији“ у организацији Светске исламске лиге „Рабита“ под секретаром шејком Мухамедом Ал-Исом, у хотелу Хајат у Београду; 06.02.2020.

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата).

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁹

Дана 07.09.2020. године са почетком у 12,30 часова, у просторијама Православног богословског факултета Светог Василија Острошког у Фочи, у складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, одржан је усмени интервју са кандидатом. Након обављеног увида у целокупну конкурсну документацију, разговор са јединим пријављеним кандидатом водили су чланови комисије проф др Мирко Томасовић и проф др Мирко Сајловић. Из оправданих разлога трећи члан Комисије, проф др Александар Лома, није присуствовао заказаном Интервјуу.

⁹Интервјуу са кандидатима за изборе у академска звања обавља се у складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву (Интервјуу подразумева непосредан усмени разговор који комисија обавља са кандидатима у просторијама факултета/академије. Кандидатима се путем поште доставља позив за интервјуу у коме се наводи датум, вријеме и мјесто одржавања интервјуа.)

На основу одржаног интервјуа са кандидатом као и познавањем његовог досадашњег рада, чланови Комисије са задовољством закључују да кандидат својим професионалним компетенцијама испуњава све услове конкурса за универзитетску наставну дјелатност и научна истраживања у наставно-научној области за коју је расписан конкурс.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ¹⁰

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.

Први кандидат

Минимални услови за избор у звање ¹¹	Испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
- да има проведен најмање један период у звању ванредног професора	Испуњава	Сва академска звања од асистента, вишег асистента, доцента, ванр. професора кандидат је остварио на Богословским факултетима у Београду и у Фочи. Након једног пуногведеног мандата на месту ванр. професора кандидат је стекао услове за стицање звања редовног професора.
- да има најмање двије објављене књиге (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) након стицања звања ванредног професора	Испуњава	Након стицања звања ванр. професор кандидат је објавио две књиге из области које се бира. Рецензенти су еминентни професори за дате области и високо су оценили радове.

¹⁰ Кандидат за избор у наставно-научно звање, који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира вијеће организационе јединице, одржи предавање из наставног предмета уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

¹¹ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 77., 78. и 87. Закона о високом образовању односно на основу члана 37., 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву

- да има најмање осам научних радова из области за коју се бира објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом, након стицања звања ванредног професора	Испуњава	Кандидат је објавио 8 радова из области за коју се бира у домаћим и иностраним научним часописима. Радови су оцењени као оригинални или стручни научни чланци.
- да има успјешно реализована менторства кандидата за степен другог и трећег циклуса	Испуњава	Кандидат је остварио једно менторство (магистарски рад)
- да има успјешно остварену међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама у области високог образовања	Испуњава	<p>- Реализовао сарадњу са Катедром за оријенталистику и Групом за арапски језик, књижевност и културу на Филолошком факултету Универзитета у Београду.</p> <p>- Остварио сарадњу са Институтом за религијско-научна истраживања Универзитета у Грацу (Karl Franzens Universitytät Graz, University Graz, Institut für Religionswissenschaft)</p> <p>- Члан је Центра за емпиријска истраживања религије (CEIR), Нови Сад</p> <p>- Члан је Института за верска и национална питања у Патри (Грчка)</p>
Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)		
Навести преостале публиковане радове, пројекте, менторства, ...		
- Јавна предавања по позиву доктораната са Богословског факултета и Филолошког факултета Универзитета у Београду, која су одржана у кући Туре Јакшића у Скадарлији и у Народној библиотеци Србије; 29.06. 2016 и 21.03.2019.		

Приредио књиге и написао предговор:

800 година аутокефалности Српске православне цркве: Култура: Часопис за теорију и социологију културе и културну политику, бр. 164, Београд 2019, стр. 9-12.

Новински чланци:

Политика, Муслиман у манастиру, православац код хоће; 29.04.2012.

Други кандидат и свакинародниуколико их има (свепоновљенокао за првог)

Ч Л А Н О В И К О М И С И Ј Е:

1. _____, председник
проф. др Мирко Сајловић, редовни професор
2. _____, члан
проф. др Александар Лома, редовни професор
3. _____, члан
проф. Мирко Томасовић, редовни професор

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужања своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини сасавни дио овог извјештаја комисије.

Ч Л А Н К О М И С И Ј Е:

1. _____
Мјесто: _____
Датум: _____